

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ, ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου «Επιτάχυνση της ανάπτυξης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής αρμοδιότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής»

Προς τη *Βουλή των Εφήβων*

Οι κλιματικές αλλαγές είναι σήμερα η μεγαλύτερη απειλή για την ανθρωπότητα και τη βιοποικιλότητα. Όπως προβλέπει η 4η Έκθεση Αξιολόγησης της IPCC (AR4,2007), πολλά εκατομμύρια ανθρώπων θα επηρεαστούν από πλημμύρες στα σπίτια και τις επιχειρήσεις τους, ε-ξαιτίας της σταδιακής ανόδου της στάθμης της θάλασσας κάθε χρόνο (μετά το 2080). Σε ιδιαίτερο κίνδυνο βρίσκονται πυκνοκατοικημένες περιοχές, καθώς και περιοχές χαμηλού υψομέτρου με περιορισμένες ικανότητες προσαρμογής. Σύμφωνα με τις ίδιες εκτιμήσεις, το 20% με 30% όλων των ζωντανών οργανισμών στον πλανήτη θα αντιμετωπίσουν αυξημένο κίνδυνο εξαφάνισης, αν η άνοδος της μέσης παγκόσμιας θερμοκρασίας ξεπεράσει τους 1,5-2,5°C. Σύμφωνα με την IPCC, η αύξηση της μέσης πλανητικής θερμοκρασίας, ως αποτέλεσμα του περιορισμού των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στα επίπεδα που κατέθεσαν οι ηγέτες του πλανήτη μετά την Κοπεγχάγη, θα απειλήσει με εξαφάνιση το 50% των ειδών του πλανήτη.

Είναι σαφές ότι υπάρχει επιτακτική ανάγκη να προχωρήσουμε στην άμεση λήψη μέτρων που θα εξασφαλίσουν τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Σε αυτή την κατεύθυνση, κομβικής σημασίας είναι η συμβολή του ενεργειακού τομέα και ιδίως της ηλεκτροπαραγωγής (χωρίς να αγνοούμε τη συμβολή άλλων τομέων, όπως είναι οι μεταφορές και η γεωργία, που απαιτούν ξεχωριστή προσέγγιση και μέτρα). Ο συνδυασμός της εξοικονόμησης ενέργειας (όπου ο κτιριακός τομέας παίζει κυρίαρχο ρόλο) με την ταχύρρυθμη προώθηση όλων των Α.Π.Ε. (τόσο σε μεγάλη, όσο και σε μικρή -οικιακή- κλίμακα), αποτελεί τη μόνη εγγυημένη και περιβαλλοντικά φιλική λύση. Ταυτόχρονα, εγγυάται και τη δημιουργία χιλιάδων νέων, πράσινων θέσεων εργασίας. Δυστυχώς, η Ελλάδα τη δεκαετία που μας πέρασε απέτυχε να συμβάλει στην παγκόσμια προσπάθεια για την καταπολέμηση των

κλιματικών αλλαγών. Η υψηλή ενεργειακή ένταση, η μεγάλη και συνεχιζόμενη αύξηση της κατά κεφαλήν κατανάλωσης ενέργειας, σε συνδυασμό με τις πενιχρές επιδόσεις της χώρας μας α) στην προώθηση των Α.Π.Ε. (και το χαμηλό ποσοστό διείσδυσής τους στο ενεργειακό ισοζύγιο), β) στην εξοικονόμηση ενέργειας και γ) στην αύξηση της ενεργειακής αποδοτικότητας, είναι αδιάψευστα στοιχεία που το αποδεικνύουν. Νομοτελειακά, λοιπόν, η Ελλάδα συνέχισε να αυξάνει τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου. Στη δεκαετία που βρίσκεται μπροστά μας δεν έχουμε πλέον την πολυτέλεια να επαναλάβουμε τα λάθη του παρελθόντος. Απαιτούνται ριζοσπαστικές αλλαγές στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο για τις Α.Π.Ε., προκειμένου η χώρα μας να συμμορφωθεί με τις νομικές δεσμεύσεις που απορρέουν από την ευρωπαϊκή νομοθεσία έως το 2020. Απαιτούνται πραγματικά άλματα προκειμένου να καλυφθεί το χαμένο έδαφος. Υπολογίζεται ότι για να πετύχουμε τους δεσμευτικούς ευρωπαϊκούς στόχους έως το 2020, θα πρέπει να προστίθενται ετησίως 1000 MW εγκατεστημένης ισχύος Α.Π.Ε. στη χώρα μας. Τα εμπόδια στην ανάπτυξη των Α.Π.Ε. είναι γνωστά. Το σημαντικότερο έγκειται στην προβληματική αδειοδοτική διαδικασία, η οποία παραμένει εξαιρετικά χρονοβόρα, πολυδαίδαλη και προσφέρει περιθώρια για αυθαιρεσίες. Παρά τη θέσπιση του ν. 3468/2006, η ετήσια νέα εγκατεστημένη ισχύς Α.Π.Ε. από το 2006 έως και το 2009 δεν ξεπέρασε ποτέ τα 150 MW. Σκοπός του σχεδίου νόμου είναι να εξορθολογήσει και τελικά να επιταχύνει την αδειοδοτική διαδικασία, ώστε να ενισχυθεί η διείσδυση των Α.Π.Ε. στο ενεργειακό μείγμα της Ελλάδας, συμβάλλοντας έτσι τόσο στην προστασία του περιβάλλοντος όσο και στην (αποκεντρωμένη) οικονομική ανάπτυξη. Σε σημαντικό μέρος, αυτές οι βελτιώσεις επιτυγχάνονται μέσα από την προώθηση διαφανών διαδικασιών και τη μείωση των ασαφειών της ισχύουσας νομοθεσίας. Παράλληλα, με αυτή τη στόχευση, το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην προώθηση των εφαρμογών Α.Π.Ε., σε συνδυασμό με μέτρα εξοικονόμησης, στον οικιακό τομέα.

Βασικός μοχλός υλοποίησης των παραπάνω στόχων του νομοσχεδίου είναι η αναδιάρθρωση και ορθολογικοποίηση της -ανορθολογικής και αδιέξοδης μέχρι σήμερα- αδειοδοτικής διαδικασίας των έργων Α.Π.Ε., έτσι ώστε:

- α) να μειωθεί δραστικά ο συνολικός χρόνος αδειοδότησής τους, από 3-5 χρόνια που είναι σήμερα, σε λιγότερο από 8-10 μήνες συνολικά,
- β) να τηρούνται αυστηρά οι τιθέμενες από το νόμο προθεσμίες γνωμοδότησης/αδειοδότησης,

γ) να καθορίζεται επακριβώς το περιεχόμενο κάθε γνωμοδότησης, ώστε να διασφαλίζεται η διαφάνεια, η ισότιμη μεταχείριση και η αποτελεσματικότητα της όλης αδειοδοτικής διαδικασίας, και

δ) να υπάρχει παράλληλη, κατά το δυνατόν, ροή των επί μέρους σταδίων της αδειοδοτικής διαδικασίας, που μέχρι σήμερα εκτελούνται σειριακά.

Με τις εισαγόμενες ρυθμίσεις, επιδιώκεται η επιτάχυνση της υλοποίησης των έργων Α.Π.Ε. στη χώρα μας, τόσο αυτών που βρίσκονται σήμερα τελματωμένα σε κάποιο στάδιο της αδειοδοτικής τους διαδικασίας, όσο και των νέων έργων, έτσι ώστε τελικά να αυξηθεί σημαντικά ο ρυθμός εγκατάστασης έργων Α.Π.Ε. στη χώρα μας, από το απογοητευτικό επίπεδο των 100-150 MW ετησίως που βρίσκεται τα τελευταία χρόνια, σε τουλάχιστον 500-1000 MW ετησίως, που είναι απαραίτητα για την επίτευξη του δεσμευτικού εθνικού στόχου 20% Α.Π.Ε. το 2020.

Ο στόχος αυτός αντιστοιχεί στην εγκατάσταση τουλάχιστον 8.000-10.000 νέων MW Α.Π.Ε., συνολικά μέχρι το 2020.

Οι κύριες ρυθμίσεις που εισάγονται με το παρόν σχέδιο νόμου είναι οι εξής:

1. Ορίζεται εθνικός δεσμευτικός στόχος 20% για τη συμμετοχή των Α.Π.Ε. στην κάλυψη της τελικής κατανάλωσης ενέργειας το 2020 αντί του 18% που προβλέπει η Οδηγία 28/2009. Καθορίζονται αντίστοιχοι εθνικοί στόχοι: 40%, κατ' ελάχιστον, για τη συμμετοχή της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από Α.Π.Ε. στην ακαθάριστη κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας μέχρι το 2020, 20%, κατ' ελάχιστον, για τη συμμετοχή των Α.Π.Ε. στην τελική κατανάλωση ενέργειας για θέρμανση και ψύξη μέχρι το 2020, 10%, κατ' ελάχιστον, για τη συμμετοχή των Α.Π.Ε. στην τελική κατανάλωση ενέργειας στις μεταφορές μέχρι το 2020.

2. Η προστασία του κλίματος μέσω της προώθησης της παραγωγής ενέργειας από Α.Π.Ε. αποτελεί περιβαλλοντική και ενεργειακή προτεραιότητα ύψιστης σημασίας για τη χώρα και αυτό πρέπει να λαμβάνεται υπόψη στις σχετικές σταθμίσεις.

3. Απλοποιείται/ορθολογικοποιείται η διαδικασία έκδοσης της άδειας παραγωγής έργου Α.Π.Ε., η οποία επανακτά τον προ του ν. 3468/2006 χαρακτήρα της, ως μια πρώτη εκτελεστή άδεια σκοπιμότητας του έργου.

* **IPCC:** Intergovernmental Panel on Climate Change

* **Α.Π.Ε.:** Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας
* **Ρ.Α.Ε.:** Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας
* **Σ.Η.Θ.Υ.Α.:** Συμπαράγωγή Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης